

Konstitutionsutskottet

Ink 1998 -05- 19

Dnr 301-97/98

Till Konstitutionsutskottet

Regeringens förbud och hantering av röd diesel strider mot Sveriges åtagande i samband med EU-medlemskapet. Skatteminister Thomas Östros har medvetet åsidosatt gällande EU-direktiv. Han har genom felaktiga förbud under 2-3 års tid diskriminerat befolkningen i Norrbotten i allmänhet och östra Norrbotten i synnerhet. Regeringen har skadat företagarna och deras möjligheter att konkurrera på samma villkor som de finländska företagen. Konstitutionsutskottet bör därför granska regeringens agerande vid hanteringen av de regler som diskriminerar befolkningen i Norrbotten.

I Romfördragets artikel 7 står det: "Att under lika och ostörda konkurrensförhållanden skall man på den gemensamma marknaden kunna handla och byta tjänster, arbeta, investera och producera och därigenom främja gemenskapens mål." I regeringens prop. 1994/95:19 del 1, som utgjorde underlag för vårt medlemskap, står det under rubriken punktskatter: "För alkohol, tobak och mineraloljor får länderna tillämpa högre skattesatser än den beslutade miniminivån. Högre skattesatser begränsas dock av att i princip alla införselrestriktioner slopas vad gäller privatpersoners införsel av varor som inköpts beskattade i ett annat EU-land.

I prop. 1995/96:57 föreslogs en ändring av lagen om skatt på energi, vilken trädde i kraft den 1 januari 1996. Lagen innebar en utvidgning av förbudet mot att använda märkta oljeprodukter i motordrivna fordon till att omfatta även olja som är märkt enligt finska föreskrifter, s.k. röd diesel.

Jag tog under 1996 och 1997 i motioner och interpellationer i riksdagen upp att beslutet om röd diesel stred mot villkoren i EU-medlemskapet.

Europakommissionens direktorat XXI för tullunion och indirekta skatter påpekade 26 mars 1997 att Sverige inte följde gällande direktiv om harmonisering av regelverken för konsumtionsavgifter och skatter på mineraloljor (92/81/EEC den 19 oktober 1992.)

Statsrådet Östros kunde inte längre blunda för problemet och föreslog en ändring beträffande personbilar, motorredskap och traktorer. Dessa fick rätt att passera gränsen med röd olja i tanken och medförd reservdunk. Ändringen innebar en återgång till vad som gällde före 1 januari 1996. Beslutet fick också retroaktiv verkan från samma datum.

Efter ytterligare påpekanden från kommissionen har nu regeringen lagt ett förslag, 1997/98:140, som ger lastbilar och bussar samma rätt som gäller personbilar i tidigare beslut. Vidare föreslås tillåtelse också för införsel av olja för uppvärmning.

Det är uppenbart att företagare och privatpersoner har lidit skada genom förbudet av röd olja. Höga punktskatteavgifter togs ut av dem som påträffats med röd olja i fordonstanken. Staten har tvingats återbetala både avgifter och böter. Skadeståndskrav har ställts på staten för att befolkningen i östra Norrbotten har felaktigt förhindrats att köpa lågbeskattad diesel till sina fordon. Justitiekanslern har yttrat sig och anser att staten har skyldighet att betala skadestånd. Den 1 maj 1998 hade 518 krav inkommit på betydande belopp.

Konstitutionsutskottet bör därför granska om beredningen av införandet av straffbeskattningen skett i enlighet med regeringsformens krav på inhämtande av behövliga upplysningar och om riksdagen därigenom getts vilseledande information. Utskottet bör vidare granska om statsrådet Östros, trots vetskap om EU:s regelverk, genom passivitet underlåtit att snabbt lägga förslag till förändring av de uppenbart felaktiga regelverken.

Boden den 19 maj 1998

Olle Lindström